

SVD ile PCA Hesaplamak

PCA bolumunde anlatilan yontem temel bileşenlerin hesabinda özdeğerler ve özvektörler kullandı. Alternatif bir yontem Tekil Değer Ayrıştırma (Singular Value Decomposition -SVD-) üzerinden bu hesabi yapmaktır. SVD için Lineer Cebir Ders 29'a bakabilirsiniz. Peki ne zaman klasik PCA ne zaman SVD üzerinden PCA kullanmalı? Bir cevap belki mevcut kutuphanelerde SVD kodlamasının daha iyi olması, ayrıştırmanın özvektör / değer hesabından daha hızlı işleyebilmesi [6].

Ayrıca birazdan göreceğimiz gibi SVD, kovaryans matrisi üzerinde değil, A 'nin kendisi üzerinde işletilir, bu hem kovaryans hesaplama aşamasını atlama mizi, hem de kovaryans hesabi sırasında ortaya çıkabilecek numerik puruzlerden korunmamızı sağlar (çok ufak değerlerin kovaryans hesabını bozabileceği literatürde bahsedilmektedir).

PCA ve SVD bağlantısına gelelim:

Biliyoruz ki SVD bir matrisi şu şekilde ayırır

$$A = USV^T$$

U matrisi $n \times n$ dikgen (orthogonal), V ise $m \times m$ dikgen. S 'in sadece köşegeni üzerinde değerler var ve bu σ_j değerleri A 'nin tekil değerleri (singular values) olarak biliniyor.

Şimdi A yerine AA^T koyalım, yani A 'nin kovaryans matrisinin SVD ayrıştırmasını yapalım, acaba elimize ne gelecek?

$$AA^T = (USV^T)(USV^T)^T$$

$$= (USV^T)(VS^T U^T)$$

$$= USS^T U^T$$

S bir köşegen matrisi, o zaman SS^T matrisi de köşegen, tek farkla köşegen üzerinde artık σ_j^2 değerleri var. Bu normal.

SS^T yerine Λ sembolünü kullanalım, ve denklemi iki taraftan (ve sağdan) U ile çarparsak (unutmayalım U ortanormal bir matris ve $U^T U = I$),

$$AA^T U = U \Lambda U^T U$$

$$AA^T U = U \Lambda$$

Son ifadeye yakından bakalım, U 'nın tek bir kolonuna, u_k diyelim, odaklanacak olursak, üstteki ifadede bu sadece kolona yönelik nasıl bir eşitlik çıkartabilirdik? Soyle çıkartabilirdik,

$$(AA^T)u_k = \sigma^2 u_k$$

Bu ifade tanidik geliyor mu? Ozdeger / ozvektor klasik yapısına eristik. Ustteki esitlik sadece ve sadece eger u_k , AA^T 'nin ozvektoru ve σ^2 onun ozdegeri ise gecerlidir. Bu esitligi tum U kolonlari icin uygulayabilecegimize gore demek ki U 'nun kolonlarında AA^T 'nin ozvektorleri vardır, ve AA^T 'nin ozdegerleri A 'nin tekil degerlerinin karesidir.

Bu muthis bir bulus. Demek ki AA^T 'nin ozektorlerini hesaplamak icin A uzerinde SVD uygulayarak U 'yu bulmamiz yeterli, kovaryans matrisini hesaplamak bile gerekmiyor! AA^T ozdegerleri uzerinde buyukluk karsilastirmasi icin ise A 'nin tekil degerlerine bakmak yeterli!

Ornek

Ilk PCA yazisindaki ornege donelim, ve ozvektorleri SVD uzerinden hesaplatelim. Once eig usulu ile

```
from pandas import *
data = read_csv("testSet.txt",sep="\t",header=None)
means = mean(data, axis=0)
meanless_data = data - means
cov_mat = cov(meanless_data, rowvar=0)
eigs,eigv = linalg.eig(mat(cov_mat))
eigv
```

```
matrix([[ -0.85389096, -0.52045195],
        [ 0.52045195, -0.85389096]])
```

Simdi de SVD usulu ile

```
U,s,Vt = svd(meanless_data.T,full_matrices=False)
U
```

```
array([[ -0.52045195, -0.85389096],
       [-0.85389096,  0.52045195]])
```

```
np.dot(U.T,U)
```

```
array([[ 1.,  0.],
       [ 0.,  1.]])
```

Goruldugu gibi ayni ozvektorleri bulduk.

New York Times Yazıları Analizi Simdi daha ilginç bir ornege bakalim. Bir arastirmaci belli yillar arasindaki NY Times makalelerinde her yazida hangi kelimenin kac kere ciktiginin verisini toplamis [1,2,3], bu veri 4000 kusur kelime, her satir (yazi) icin bir boyut (kolon) olarak kaydedilmis. Bu veri nytimes.csv uzerinde ek bir normalize isleminde sonra, onun uzerinde boyut indirgeme yapabiliriz.

Veri setinde her yazı ayrıca ek olarak sanat (arts) ve müzik (music) olarak etiketlenmiş, ama biz PCA kullanarak bu etiketlere hiç bakmadan, verinin boyutlarını azaltarak acaba verinin “ayrılabilir” hale indirgenip indirgenemediğine bakalım. Sonra etiketleri veri üstüne koyup sonucun doğruluğunu kontrol edeceğiz.

Bakmak derken veriyi (en önemli) iki boyuta indirgeyip sonucu grafikleyeceğiz. İlla 2 olması gerekmez tabii, 10 boyuta indirgeyip (ki 4000’den fazla boyuttan sonra bu hala muhtemelen bir kazanç) geri kalanlar üzerinde mesela bir kümeleme algoritması kullanabiliriz.

Ana veriyi yükleyip birkaç satırını ve kolonlarını gösterelim.

```
from pandas import *
import numpy.linalg as lin
nyt = read_csv("nytimes.csv")
labels = nyt['class.labels']
nyt.ix[:8,102:107]
```

	after	afternoon	afterward	again	against
0	1	0	0	0	0
1	1	1	0	0	0
2	1	0	0	1	2
3	3	0	0	0	0
4	0	1	0	0	0
5	0	0	0	1	2
6	7	0	0	0	1
7	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0

Yüklemeyi yapıp sadece etiketleri aldık ve onları bir kenara koyduk. Şimdi önemli bir normalizasyon işlemi gerekiyor - ki bu işleme ters doküman-frekans ağırlıklandırması (inverse document-frequency weighting -IDF-) ismi veriliyor - her dokümanda aşırı fazla ortaya çıkan kelimelerin önemi özellikle azaltılıyor, ki diğer kelimelerin etkisi artabilsin.

IDF kodlaması alttaki gibidir. Önce class.labels kolonunu atarız. Sonra “herhangi bir değeri içeren” her hücrenin 1 diğerlerinin 0 olması için kullanılan DataFrame üzerinde astype(bool) işleme numarasını kullanırız, böylece aşırı büyük değerler bile sadece 1 olacaktır. Bazı diğer işlemler sonrası her satırı kendi içinde tekrar normalize etmek için o satırdaki tüm değerlerin karesinin toplamının karekökünü alırız ve satırdaki tüm değerler bu karekök ile bölünür. Buna oklitsel (euclidian) normalizasyon denebilir.

Not: Oklitsel norm alırken toplamın hemen ardından çok ufak bir $1e-16$ değeri eklememize dikkat çekelim, bunu toplamın sıfır olma durumu için yapıyoruz, ki sonra sıfırla bölerken NaN sonucundan kaçınalım.

```
nyt = nyt.drop(['class.labels'],axis=1)
freq = nyt.astype(bool).sum(axis=0)
freq = freq.replace(0,1)
w = np.log(float(nyt.shape[0])/freq)
nyt = nyt.apply(lambda x: x*w,axis=1)
```

```
nyt = nyt.apply(lambda x: x / np.sqrt(np.sum(np.square(x))+1e-16), axis=1)
```

```
nyt=nyt.ix[:,1:] # ilk kolonu atladik  
nyt.ix[:8,102:107]
```

	afterward	again	against	age	agent
0	0	0.000000	0.000000	0.051085	0
1	0	0.000000	0.000000	0.000000	0
2	0	0.021393	0.045869	0.000000	0
3	0	0.000000	0.000000	0.000000	0
4	0	0.000000	0.000000	0.000000	0
5	0	0.024476	0.052480	0.000000	0
6	0	0.000000	0.008536	0.000000	0
7	0	0.000000	0.000000	0.000000	0
8	0	0.000000	0.000000	0.000000	0

SVD yapalim

```
nyt = nyt - nyt.mean(0)  
u,s,v = lin.svd(nyt.T,full_matrices=False)
```

```
s[:10]
```

```
array([ 1.41676764,  1.37161893,  1.31840061,  1.24567955,  1.20596873,  
        1.18624932,  1.15118771,  1.13820504,  1.1138296 ,  1.10424634])
```

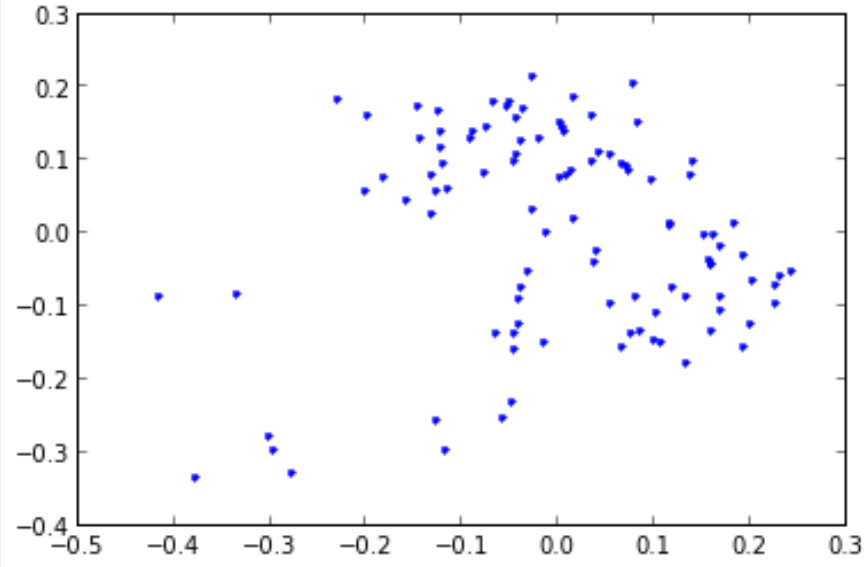
```
u.shape
```

```
(4430, 102)
```

SVD'nin verdiği u icinden iki ozvektoru seciyoruz (en bastakiler, cunku Numpy SVD kodu bu ozvektorleri zaten siralanmis halde dondurur), ve veriyi bu yeni kordinata izdusumluyoruz.

```
proj = np.dot(nyt, u[:, :2])  
proj.shape  
plot(proj[:,0],proj[:,1],'.')
```

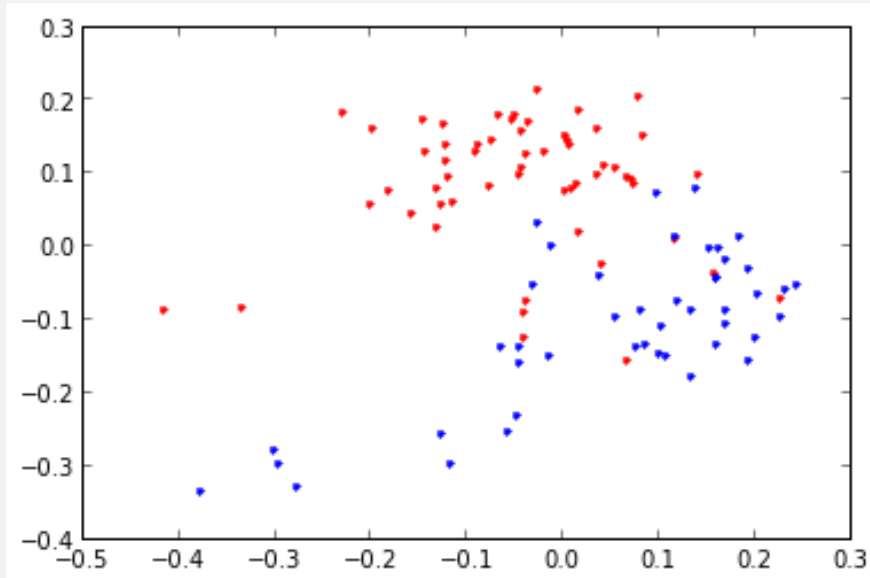
```
[<matplotlib.lines.Line2D at 0xb03bb2c>]
```


Simdi ayni veriyi bir de etiket bilgisini devreye sokarak cizdirelim. Sanat kirmizi muzik mavi olacak.

```
arts =proj[labels == 'art']  
music =proj[labels == 'music']  
plot(arts[:,0],arts[:,1], 'r.')  
plot(music[:,0],music[:,1], 'b.')
```

[<matplotlib.lines.Line2D at 0xb58eccc>]

Goruldugu gibi veride ortaya cikan / ozvektorlerin kesfettigi dogal ayirim, hakikaten dogruymus.

Metotun ne yaptigina dikkat, bir suru boyutu bir kenara atmamiza ragmen geri kalan en onemli 2 boyut uzerinden net bir ayirim ortaya cikartabiliyoruz. Bu PCA yonteminin iyi bir is becerdigini gosteriyor, ve kelime sayilarinin makalelerin icerigi hakkında ipucu icerdigini ispatliyor.

[1] Cosma Rohilla Shalizi, Advanced Data Analysis from an Elementary Point of View

[2] <http://www ldc.upenn.edu/Catalog/CatalogEntry.jsp?catalogId=LDC2008T19>

[3] <http://www.stat.cmu.edu/~cshalizi/490/pca/>

[5] <http://www.math.nyu.edu/faculty/goodman/teaching/RPME/notes/Section3.pdf>

[6] Lineer Cebir notlarimizda SVD turetilmesine bakinca ozdeger/vektor mantigina atif yapildigini gorebiliriz ve akla su gelebilir; “ozdeger / vektor rutini isletmekten kurtulalim dedik, SVD yapiyoruz, ama onun icinde de ozdeger/vektor hesabi var”. Fakat sunu belirtmek gerekir ki SVD numerik hesabini yapmanin tek yontemi ozdeger/vektor yontemi degildir. Mesela Numpy Linalg kutuphanesi icindeki SVD, LAPACK dgesdd rutinini kullanir ve bu rutin ic kodlamasinda QR, ve bir tur bol / istila et (divide and conquer) algoritmasi isletmektedir.